

Summary: Coronel talks about Miami neighborhood called Liberty City, where a lot of immigrants and african-american live. A neighborhood which does not look as the Miami of tourists, retired people or jet set.

Het andere gezicht van flitsend Miami

Miami: stad van zon, zee, luxe jachten, super moderne flats en huizen met zwembad. Stad van flitsende series als Miami Vice en CSI Miami. Toeristen, pensionado's komen er graag evenals de jetset. Miami is ook de stad van een geslaagde migrantengroep: de Cubanen. Maar Miami heeft nog een ander gezicht. Het gezicht van armoede: Liberty City. Een buurt waar vooral Afro-Amerikanen wonen. Hoe verhouden die groepen zich tegenover elkaar?

De achterstandssituatie waarin Liberty City (45.000 inwoners) verkeert, kende een gewelddadige vertaling in een populaire videogame; Liberty City, Grand Theft Auto. In de video wordt veel geschoten en vermoord. Jones Badili, maatschappelijk werker van het Miami Workers Center en gestoken in een Afrikaanse lange outfit: 'Alsof in Liberty City iedereen met een wapen op zak loopt en geweld hoogtij viert. Terwijl het hier feitelijk en vooral om arme, maar nette mensen gaat.' Het is inderdaad opvallend hoe schoon en netjes dit deel van de wijk eruit ziet.

Geen boekwinkels

Liberty City is een buurt in Miami in het multiculturele stadsdeel Miami-Dade County, dat tot een van de armste delen van de Verenigde Staten behoort. Een rit door Liberty City doet je in een ontwikkelingsland wanen. Hier geen witte, ultramoderne flats met zwembad, maar kleine, 2-kamer groot, eenvoudige huisjes. Winkeltjes en restaurants, zijn er in vergelijking met de wijk Little Havana in hetzelfde Miami, nauwelijks. Een boekwinkel zul je er niet vinden. De werkloosheid in deze wijk bedraagt 15%. Na de kredietcrisis in 2009, is de werkloosheid alleen maar toegenomen, zeker onder Afro-Amerikanen. In een stad waar Spaans praktisch de voertaal is geworden, is het helemaal moeilijk aan de slag komen voor Afro-Amerikanen die meestal alleen maar Engels spreken, vertelt Badili. 30 jaar geleden ontstonden er rellen in de wijk naar aanleiding van een vrijspraak van een 5-tal blanke politieagenten die een zwarte bewoner tot de dood sloegen. Deze door de bewoners als racistisch ervaren gebeurtenis heeft de bewoners van Liberty City blijvend wantrouwend

gemaakt tegenover overheidsinstellingen. Stemmen doen de bewoners van deze wijk amper, 'Op wie? Cubaanse afgevaardigden?' vraagt Badili retorisch, behalve tijdens de presidentsverkiezing in 2008 met Obama als kandidaat, toen zijn de bewoners wel gaan stemmen. Obama's overwinning werd volop in de wijk gevierd. Ze hielden borden op met 'yes we can' en 'change'.

'Dit is niet Miami'

Badili zwaait sinds een aantal jaar de scepter in het Miami Workers Center, een bijzonder actieve zelforganisatie in Miami, gevestigd in Liberty City. Zijn eerste kennismaking met Liberty City veroorzaakte een schok bij de door de wolgeverfde maatschappelijk werker. 'Dit is niet Miami', was zijn eerste gedachte om direct daarna tot de voor hem onthutsende conclusie te komen: 'Zwarten hebben nog altijd geen rechten.'

Miami Workers Center bestaat sinds 1999. In die jaren haalde het centrum de media met acties om in beslag genomen en dichtgetimmerde huizen te kraken voor daklozen in Liberty City. Het was een duidelijk signaal naar overheden en banken toe, maar heeft slechts incidenteel succes opgeleverd. Het neo-kapitalisme, zoals Badili het noemt, zorgde er verder voor dat er zwaar gekort is op de sociale dienstverlening. Liberty City wordt in dat verband genoemd in Michael Moore's documentaire *Capitalism. A love story*. Het centrum zet zich nu in om de federale 'recessie'-gelden, die vrijgemaakt zijn om de economie in Miami te stimuleren, te oormerken voor Liberty City. Daarnaast maakt het centrum zich hard voor 'contract compliance'; projecten die uitgevoerd worden in de wijk moeten ook werk opleveren voor de wijkbewoners.

Hoe valt het verschil tussen de etnische minderheden in Liberty City en de geslaagde groep Cubanen te verklaren? Badili ziet een belangrijke verklaring in de startpositie van de eerste generatie Cubanen. De eerste generatie Cubanen die naar Miami kwam, bestond uit politieke vluchtelingen. Ze werd in de tijd van de Koude Oorlog met open armen ontvangen. De Cubanen kregen subsidies voor het huren van een huis, voor het volgen van onderwijs, het leren van de taal. 'Ze kregen hulp die andere migrantengroepen tot dan toe nooit hebben ontvangen. En deze groep vormt nu de elite in Miami', zo verklaart Badili het verschil. Daarenboven kent de wijk van oudsher al een bevolking met weinig opleiding. De wijk kreeg de naam Liberty City vanwege het 'Liberty Square Housing Project'; een huizenproject in de jaren 30 voor Afro-Amerikanen met een laag inkomen. Die armoede en de lage opleiding van de bewoners zijn aan de wijk blijven kleven.

'low income'-migranten

Hoewel de meerderheid van de inwoners van Liberty City Afro-Amerikaans is, wonen er ook inwoners met andere Caribische roots en Latino's. Steeds meer migranten zonder papieren, Haitianen bijvoorbeeld, en 'low income' migranten, zelfs Cubanen, arriveren in de wijk. Het gaat om Cubanen die in de jaren 80 naar de Verenigde Staten kwamen en in veel mindere mate dan de eerste groep politiek vluchtelingen uit de jaren 60 hebben genoten van overheidssubsidies. Het is met deze andere 'low income'-groepen waarmee de Afro-Amerikanen de competitie moeten aangaan voor de weinig beschikbare banen. Dit levert onderhuidse spanningen op, maar daar blijft het bij, want de verschillende migrantengroepen beseffen dat ze in hetzelfde schuitje zitten.

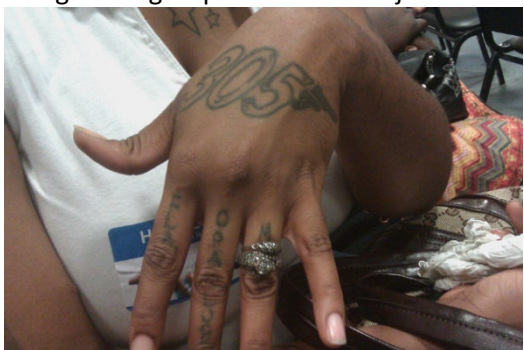
De Cubaanse migranten kwamen Florida binnen vanaf de Cubaanse revolutie in 1959. Van 1965 tot 1973 arriveerden via een luchtbrug tussen Cuba en Miami 250.000 Cubanen. In deze tijd vonden ook inwoners uit het Caribische gebied en andere Latijns-Amerikaanse landen hun weg naar Miami. Een derde stroom van 100.000 Cubaanse migranten arriveerden in 1980 gedurende de 'Mariel (Cubaanse havenstad, red.) bootovertocht'; een deal tussen Fidel Castro en toenmalig president Jimmy Carter. Castro stuurde met deze derde stroom Cubaanse migranten ook criminelen en gestoorden mee. Tegelijkertijd maakte een gelijk aantal Haïtiaanse bootvluchtelingen de overtocht naar Miami. Miami heeft 360.000 inwoners waarvan 50% Latino's en met Caribische roots, 22% Afro-Amerikanen, 22% blanken. Opvallend is dat tijdens de laatste volkstelling met name de Cubanen zich als 'blank' registreren.

Zoals Oswaldo en Mia. Ze zijn een stel afkomstig uit Mexio. Oswaldo begon als illegaal, maar heeft inmiddels zijn papieren. Hij maakt nog altijd schoon, maar zijn salaris is amper verhoogd. Hij is actief lid van 'South Florida's low-income people' en sinds deze organisatie samenwerkt met het Miami Workers Center, is hij ook voor dit centrum actief. Het Miami Workers Center wil bovendien dat het bestuur een afspiegeling is van de wijk, dus ook Latino's en Caribische wijkbewoners moeten daar een vertegenwoordiging in hebben. Oswaldo: 'De zwarten en de Latino's hebben beiden te maken met racisme en armoede. Daarom hebben we de handen ineen geslagen. Het is beter samen te strijden dan elkaar te bevechten.'

Badili organiseert voor deze 'low income of color'-groepen een middag om als groep zichzelf te 'empoweren'; een middag waarin de woorden afwisselend, via headphones simultaan in het Spaans of in het Engels worden vertaald. De bezoekers bestaan uit meer dan de helft uit Afro-Amerikanen en de rest zijn Caribische bewoners en Latino's. De middag begint met een bijna ritueelachtige samenzijn waarin bewoners dansen en zingen. Belangrijke, overleden mensen, van familieleden tot bekenden, worden herinnerd door het luid uitroepen van hun naam. De zaal doet actief mee. Namen van familieleden passeren de revue, maar ook van mensenrechtenvoorvechters als Rosa Parks, Harriët Tubman en Malcolm X. Martin Luther King, fluistert de Dominicaan naast mij zacht voor zich uit.

Drugs, gangs en solidariteit

Taquesha Bell (27), 15 tatoeages en bezoeker van de bijeenkomst, is alleenstaande moeder met alleen een middelbare school-diploma op zak - zoals er velen zijn in Liberty City - en sinds 1 jaar werkloos. Zij ziet dat er soms spanningen ontstaan onder de verschillende migrantengroepen. 'Toen er bijvoorbeeld medicijnen werden gestuurd naar Haïti, ontstond er in het ziekenhuis hier een tekort aan medicijnen. Mensen in de wijk zeiden dat dit de schuld van de Haïtianen was.' Bell weet beter. Ze wil wat doen voor de wijk, zowel voor de Afro-Amerikanen als de andere etnische minderheden in de buurt. Daarom bezoekt ze deze middag.

Het beeld van geweld dat er bestaat over Liberty City is overigens niet helemaal uit de lucht gegrepen, erkent Bell. 'Er zijn drugs in de wijk. Wapens. Gangs, wel niet zo erg als in Los Angeles, maar het is er wel.' In 1998 vond er in Liberty City zelfs een grote drugsoorlog plaats.

Desondanks is Bell trots op haar buurt. Als teken daarvan liet ze de gebiedscodenummer van Liberty City op haar hand tatoeëren: 305. Bell: 'Ik was eerst niet actief, maar sinds ik een kind heb, wil ik actief worden. Ik wil dat het beter wordt. Voor haar.'

Circa 50 bewoners zijn op deze middag afgekomen: vooral vrouwen en de meesten zien er ongezond gezet uit. 'Pork and Beans' is dan ook het dagelijkse menu in Liberty City: goedkoop en vullend voedsel. De aanwezigen zijn strijdbaar en beseffen dat de kracht ligt in de vereniging, in solidariteit. Een woord dat in Nederland misschien in de jaren 80 voor het laatst actief is gebruikt. Eenheid is belangrijk, dat zegt ook Itsy in haar empowermentspeech: 'Dit gaat niet om waar je vandaan komt, maar om "low income of color"', om te vervolgen met: 'People united! We will never be defeated! Somos uno!'